

Eiropas Savienības
Padome

**Briselē, 2020. gada 13. jūlijā
(OR. en)**

9283/20

**COSCE 7
COPS 239
CFSP/PESC 606**

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Datums: 2020. gada 13. jūlijs

Saņēmējs: Delegācijas

Iep. dok. Nr.: ST 9177/20

Temats: Padomes secinājumi par ES prioritātēm sadarbībai ar Eiropas Padomi
2020.–2022. gadā

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par ES prioritātēm sadarbībai ar Eiropas Padomi 2020.–
2022. gadā, kurus Ārlietu padome apstiprināja 2020. gada 13. jūlijā.

Padomes secinājumi par ES prioritātēm sadarbībai ar Eiropas Padomi 2020.–2022. gadā

Veicināt vērtības un noteikumus balstītu paneiropas sadarbību un atbalstīt revitalizētu Eiropas Padomi

1. Kontekstā, ko raksturo plaši izplatīti izaicinājumi cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma jomā, no Eiropas tiek sagaidīts daudz – t. i., lai tā saglabātu savas līderpozīcijas šo universālo vērtību veicināšanā. Tālab ES paredz stiprināt savu sadarbību ar Eiropas Padomi, kam ir izšķiroši svarīga loma minētajās jomās, pamatojoties uz savu vairāk nekā 70 gadu gaitā gūto pieredzi. Jaunās līderības attiecīgie mandāti ES un Eiropas Padomē, kā arī ES dalībvalstu nodrošinātā prezidentūra Ministru komitejā nākamajā periodā sakrīt ar atjaunotu uzsvāru uz tiesiskumu gan ES, gan ārpus tās. Minētie mandāti un prezidentūras tiek īstenoti laikā, kad globālā aina saistībā ar cilvēktiesībām, tiesiskumu un demokrātiju ir neviendabīga: laika gaitā ir sasniegts liels progress, tomēr ir vērojama arī novēršanās no idejas par visu cilvēktiesību universālumu, nedalāmību un savstarpējo atkarību un regress demokrātijas jomā. Raugoties nākotnē, turpmākajos piecos gados aktualizēsies tādi mūsu iedzīvotājiem svarīgi jautājumi kā digitalizācija un mākslīgais intelekts (AI).
2. ES – kā daļu savu centienu nolūkā sekmēt efektīvu multilaterālismu un uzturēt noteikumus balstītu starptautisko kārtību, jo īpaši arī Covid-19 ietekmes, tostarp sociālekonomiskās ietekmes, uz cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu kontekstā, – turpinās darbu ar Eiropas Padomi un turpinās to atbalstīt; tam ir nepieciešama cilvēktiesībās balstīta reakcija, jo no tās izriet sekmīgāki rezultāti pandēmijas izbeigšanā, nediskriminācijas, vienlīdzības nodrošināšanā un cilvēka cieņas saglabāšanā.

3. ES augsti vērtē to, cik dalības ziņā plaši pārstāvēta ir Eiropas Padome, un ir vienota tās aicinājumā – nodrošināt cilvēktiesību un pamatbrīvību universālu un efektīvu atzīšanu. Eiropas Padome ir arī svarīga platforma dialogam un sadarbībai, kuru mērķis ir veicināt demokrātiju un tiesiskumu. Ņemot vērā nopietnos starptautisko tiesību pārkāpumus, ko pēdējos gados ir pieļāvuši Eiropas Padomes locekļi, mums ir jā saglabā šīs organizācijas paneiropas raksturs un tas jāpaplašina, jānodrošina, lai Eiropas Padomes locekļi ievērotu savas starptautiskās saistības, jā sargā organizācijas vērtības, principi un standarti un jānodrošina tās efektīva darbība. ES pauž savu apņemšanos attiecībā uz tādu Eiropas Padomi, kas ir spējīga risināt visus nopietnos starptautisko tiesību pārkāpumus tās locekļu vidū, arī izmantojot nesenu ieviesto papildu kopīgo procedūru, vienlaikus uzturot savas vērtības un nodrošinot, ka visi Eiropas Padomes locekļi pilda savus likumiskos pienākumus.
4. Eiropas Padomei ir standartu noteicējas loma cilvēktiesību, tiesiskuma un demokrātijas jomā. Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija (ECTK) ir bezprecedenta vēsturisks sasniegums. Šo konvenciju ir ratificējušas visas 47 Eiropas Padomes dalībvalstis, un tajā ir izklāstīti cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma kopējie noteikumi un standarti, kuri attiecas uz 830 miljoniem cilvēku visā kontinentā un kuru īstenošanu pārrauga Eiropas Cilvēktiesību tiesa (ECT). Turklāt Eiropas Padomes ietekme sniedzas tālāk par mūsu kontinentu, jo daudzas no tās konvencijām ir atvērtas globālai parakstīšanai un vairāki no tās mehānismiem aptver visu pasauli. ES nākotni – lielākā mērā nekā jebkad iepriekš – veidos tās kaimiņi, un tā būs ar viņiem cieši saistīta. Tāpēc sadarbībā ar Eiropas Padomi ES saglabās savu aktivitāti attiecībās ar kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm un tās kaimiņreģionos.

5. Gadu gaitā strukturētā sadarbība starp ES un Eiropas Padomi ¹, balstoties uz to atšķirīgajām, bet savstarpēji papildinošajām lomām, ir kļuvusi arvien stratēģiskāka un ir pārtapusi veiksmes stāstā. Regulārie augsta līmeņa dialogi starp ES un Eiropas Padomes iestādēm turpināsies. ES un tās dalībvalstis ir lielākais finanšu līdzekļu devējs Eiropas Padomei. ES turpinās atbalstīt Eiropas Padomes darbu, sniedzot ieguldījumu tās ārkārtas budžetā un atbalstot sadarbību juridiskajā jomā, sekmējot politisko dialogu un finansējot kopējās programmas, tostarp, bet ne tikai, kandidātvalstis un potenciālās kandidātes, kā arī valstis Austrumu partnerības reģionā un attiecīgās dienvidu partnervalstis saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku (EKP), kā arī Krievijā un Vidusāzijā. Eiropas Padomes birojiem un programmas birojiem ir svarīga loma ES un Eiropas Padomes sadarbībā šajās valstīs un reģionos. ES un Eiropas Investīciju banka arī apzinās veidus, kā pastiprināt formalizētu sadarbību ar Eiropas Padomes Attīstības banku. ES sadarbosies ar Eiropas Padomi ilgspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanas jomā.
6. Efektivitāte, relevance, pārredzamība un redzamība Eiropas Padomei ir ārkārtīgi svarīga. ES saglabās savu priekšplāna pozīciju saistībā ar atbalstu reformētai un revitalizētai Eiropas Padomei, tai pielāgojoties jaunajiem izaicinājumiem un veicot restrukturizāciju, nolūkā nodrošināt finanšu stabilitāti un pastāvīgu orientēšanos uz efektivitāti. ES sekmēs to, lai Eiropas Padome būtu redzamāka un lai būtu vairāk informācijas par tās mērķiem un aktivitātēm.
7. Trīs pīlāros, ap kuriem ir strukturēta Eiropas Padomes aktivitāte, ES 2020.–2022. gadā koncentrēsies uz šādām kopējām aktivitātēm:

¹ Pamatojoties uz Saprašanās memorandu (2007. gads) un Nodomu protokolu par sadarbību (2014. gads).

I. CILVĒKTIESĪBAS

8. ES turpinās atbalstīt Eiropas Padomi, Eiropas Cilvēktiesību tiesu un Eiropas Padomes konvenciju sistēmu kā galveno satvaru cilvēktiesību uzturēšanai Eiropā, kas, savukārt, palīdz panākt lielāku saskaņotību starp ES iekšējo un ārējo politiku. **Kā tas paredzēts ES atjaunotajā Rīcības plānā cilvēktiesību un demokrātijas jomā (2020.–2024. gadam), tad, kad šis plāns būs pieņemts, ES rīkosies partnerībā ar Eiropas Padomi savu cilvēktiesību prioritāšu īstenošanā savā ārējā darbībā.**
9. **ES ir atjaunojusi savu apņemšanos pievienoties Eiropas Cilvēktiesību konvencijai (ECTK).** ES tas nav tikai līgumā noteikts pienākums; šāda pievienošanās nozīmē respektu mūsu pamatvērtībām un konsekventa cilvēktiesību aizsardzības tiesiskā regulējuma izveidi visā Eiropā. Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas interpretācijai ECTK jau tagad ir fundamentāla loma ES tiesībās, kā to apliecina Pamattiesību harta un Eiropas Savienības Tiesas (EST) judikatūra. Pievienošanās ECTK dos iespēju indivīdiem iesniegt pārsūdzību ECT par rīcību, ko īstenojušas ES iestādes, un uzlabos eiropiešu cilvēktiesību aizsardzības konsekvenci, cita starpā arī ņemot vērā prasībpieteikumus, kas iesniegti pret ES dalībvalstīm, kuras īsteno ES tiesības. Pārskatītam pievienošanās līgumam ir pilnībā jāatbilst ES tiesībām, kā tās interpretējusi EST. ECTK 70. gadadiena, kuru paredzēts atzīmēt Atēnu ministru konferencē 2020. gada 4. novembrī, dod iespēju pastiprināt centienus virzībā uz ES pievienošanos ECTK.

10. **ES pievērsīsies jautājumam par to, kādas ir jauno un topošo digitālo tehnoloģiju sekas attiecībā uz cilvēktiesību veicināšanu un aizsardzību.** Eiropai ir jāizmanto digitālā laikmeta sniegtās iespējas, vienlaikus veicinot ētisku pieeju un cilvēktiesību aizsardzību, nodrošinot, ka tiesībaizsardzība var pienācīgi izmantot jaunas tehnoloģijas saskaņā ar pienākumiem, kas paredzēti starptautiskajos cilvēktiesību aktos, īpašu uzmanību pievēršot tādiem jautājumiem kā vārda brīvība, viedoklis un informācija tiešsaistē, tiešsaistes starpnieku regulējums un satura moderācijas politikas, radikalizācija tiešsaistē, terorisms un naida runa tiešsaistē, domas, apziņas un reliģijas brīvība, privātums un datu aizsardzība, *AI* un masveida novērošanas tehnoloģijas, kā arī biometrisko datu vākšana un izmantošana, piemēram, ar sejas atpazīšanas ieviešanu publiskās vietās. Turpinot iestrādes, kas liktas ar Eiropas Komisijas Balto grāmatu par *AI*, un saistībā ar darbu pie digitālo pakalpojumu akta ES cieši sadarbosies ar Eiropas Padomi, lai identificētu *AI* un digitālo tehnoloģiju radītos riskus un iespējas, cita starpā arī to ietekmi uz cilvēktiesībām, tiesiskumu un demokrātiju, un izvērtēs, vai ir vajadzīgi turpmāki pasākumi, lai nodrošinātu, ka šo tehnoloģiju izstrāde, dizains un pielietojums atbilst cilvēktiesībām. ES un Eiropas Padome arī turpinās savu sadarbību izglītības digitālajai pilsonībai jomā.
11. **ES sadarbosies ar Eiropas Padomi, lai visā pasaulē veicinātu stingrus datu aizsardzības standartus.** Darbs pie minētajiem standartiem balstīsies uz modernizētu Konvenciju par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi ("Konvencija Nr. 108"). Jo īpaši ES ar Eiropas Padomi sadarbosies, lai veicinātu globālus principus un standartus aizsardzības pasākumiem, kas attiecas uz publisko iestāžu piekļuvi personas datiem tiesībaizsardzības un drošības vajadzībām.

12. ES sadarbosies ar Eiropas Padomi dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību, kā arī viņu iespēju veicināšanas un līdzdalības jomā gan ES, gan ES ārējās attiecībās. ES arī sadarbosies ar Eiropas Padomi, kura ir viens no galvenajiem dalībniekiem standartu noteikšanā šajās jomās, tostarp attiecībā uz vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu; Eiropas Padomes "Stambulas konvenciju" par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu ir ratificējusi un īsteno 21 ES dalībvalsts.
13. ES un Eiropas Padomes sadarbības jomā būs veicināt **vārda brīvību, informāciju un viedokli tiešsaistē un bezsaistē, kā arī piekļuvi uzticamai informācijai un brīviem un neatkarīgiem medijiem, apkarot dezinformāciju un aizsargāt mediju brīvības aizsardzību un žurnālistu drošību**. Šajā sakarībā Eiropas Padomes platforma žurnālistikas aizsardzībai un žurnālistu drošībai piedāvā svarīgu vietu, kur veicināt diskusijas par pašreizējiem izaicinājumiem šajā jomā un kur brīdināt par konkrētiem ierobežojošu tiesību aktu gadījumiem un uzbrukumiem pret žurnālistiem.
14. Pilsoniskajai sabiedrībai ir svarīga loma Eiropas Padomes pamatvērtību sekmēšanā. ES sadarbosies ar Eiropas Padomi, lai stiprinātu un uzturētu pilsoniskās sabiedrības telpas aizsardzību un veicināšanu Eiropā, jo īpaši ar mērķi **radīt pilsoniskās sabiedrības organizācijām un cilvēktiesību aizstāvjiem labvēlīgu vidi** un pievērsties Padomes secinājumos par demokrātiju izceltajiem izaicinājumiem saistībā ar tās demokrātiskās telpas sarūkšanu, kas pieejama pilsoniskajai sabiedrībai ². ES cieši sekos līdzi diskusijām par Eiropas Padomes platformas izveidi cilvēktiesību aizstāvju aizsardzībai.
15. Attiecībā uz **vides** jautājumiem Eiropas Padome palīdz Eiropā veidot labi pielāgotu tiesisko regulējumu. Īstenojot Eiropas zaļo kursu, Eiropas Komisija sekos diskusijām Eiropas Padomē attiecībā uz saikni starp cilvēktiesībām un vidi, tostarp attiecībā uz rīcību vides jomas noziegumu apkarošanai. ES atbalsta Eiropas Padomes savlaicīgos centienus pienācīgi pievērsties šim tematam.

² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12836-2019-INIT/lv/pdf>, pieņemts 2019. gada 14. oktobrī.

16. Saistībā ar nodarbinātību un sociālajām lietām Eiropas Padomes **Eiropas Sociālā harta** un pārskatītā Eiropas Sociālā harta ir nozīmīgi atsaucē akti ES **Eiropas sociālo tiesību pīlāra** īstenošanai. Eiropas Komisija sagatavos rīcības plānu Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanai un turpinās to realizēt Rietumbalkānos saistībā ar ekonomikas reformu programmām. Tā kā Eiropas Sociālajā hartā īpašs uzsvars cita starpā ir likts uz gados vecāku cilvēku, bērnu, personu ar invaliditāti un migrējošo darba ņēmēju aizsardzību, ES strādās kopīgi ar Eiropas Padomi, lai saskaņā ar šīm starptautiskajām saistībām garantētu sociālās un ekonomiskās pamattiesības, jo īpaši tādas globālas krīzes kā Covid-19 pandēmijas gadījumā.
17. **ES patvēruma un migrācijas politikas** pamatā joprojām ir cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsargāšana un uzturēšana. ES ir apņēmusies stiprināt attiecīgo ieinteresēto personu spējas īstenot šo pieeju. ES cenšas panākt humānu, noturīgāku un efektīvāku migrācijas un patvēruma sistēmu un saglabā savu apņemšanos attiecībā uz Eiropas Padomes mandātu vākt informāciju un piedāvāt padomus un palīdzību Eiropas Padomes dalībvalstīm, pamatojoties uz tās attiecīgajiem standartiem migrantu, patvēruma meklētāju un bēgļu cilvēktiesību baudīšanas aizsardzībai Eiropā, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātām grupām, piemēram, nepavadītiem bērniem, apdraudētām sievietēm, bērniem, personām ar invaliditāti vai tiem, kuri saskaras ar diskrimināciju vai vardarbību. Eiropas Padomes darba rezultātā ir panākts progress migrācijas jomā, jo īpaši ir samazināta cilvēku tirdzniecība.
18. Saskaņā ar Padomes secinājumiem, kas pieņemti 2019. gada decembrī, "**Brīvības atņemšanai alternatīvi pasākumi**: ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu un pasākumu izmantošana krimināljustīcijas jomā" ES cieši sadarbosies ar Eiropas Padomi, lai atrastu sinerģijas to attiecīgajās pieejās.

19. ES cieši sadarbosies ar Eiropas Padomi, stiprinot cilvēktiesību aizsardzību un veicināšanu tajās jomās, kur nepieciešama pastiprināta uzmanība, piemēram, diskriminācijas apkarošanā (tostarp veicinot Eiropas Padomes informētību par Eiropas Komisijas pret rasismu un neiecietību aktivitātēm un tās ieteikumu īstenošanu), tostarp diskriminācijas apkarošanā saistībā ar LGBTI+ un seksuālo orientāciju un dzimtisko identitāti, kā arī saistībā ar reliģijas vai ticības brīvību un bērnu aizsardzības pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību jomā (sakarā ar **ES pievienošanas "Lansarotes konvencijai"**). Īpaša uzmanība jāpievērš kopīgām aktivitātēm, kas vērstas pret naida runas un naida noziegumu izplatību Eiropā. ES saglabā savu apņemšanos attiecībā uz Eiropas Padomes darbu, ar ko stiprina pie minoritātēm piederīgu personu tiesību ievērošanu (jo īpaši viņu sociāli ekonomisko integrāciju, ietverot romu kopienas), ietverot nacionālās minoritātes saskaņā ar piemērojamām Eiropas Padomes normām, standartiem un Venēcijas komisijas ieteikumiem. Kā daļa no konsensa starp ES un Eiropas Padomi attiecībā uz nāvessoda izskaušanu tiek saglabāta kopīga apņemšanās likvidēt nāvessodu arī citur. ES turpinās stiprināt sadarbību ar Eiropas Padomi cīņā pret cilvēku tirdzniecību un aizsargājot cieņu pret cilvēku dzīvību. Rīcība pret cilvēku tirdzniecību, jo īpaši attiecībā uz sievietēm un meitenēm, prasa kopīgus centienus no plaša attiecīgo dalībnieku loka un koordinētu un saskaņotu pieeju visās attiecīgajās politikas jomās, piemēram, saistībā ar drošību migrācijā, tiesiskumu, vienlīdzību, nodarbinātību un ES iekšējo un ārējo attiecību attīstīšanu.
20. ES turpinās atbalstīt sadarbību starp savu Pamattiesību aģentūru (*FRA*) un Eiropas Padomi – atbilstīgi to attiecīgajiem mandātiem.

II. DEMOKRĀTIJA

21. ES cenšas **lolot, aizsargāt un stiprināt mūsu demokrātiju**.
22. Padomes secinājumos par demokrātiju ir uzsvērts, ka mūsdienu pasaulē demokrātija tiek izaicināta un apšaubīta. Lai gan daudzās valstīs demokrātija joprojām ir stabila, citās valstīs ir vērojama aizvien pieaugoša virzība uz autoritārismu. **Izaicinājumi demokrātijai** ir daudzējādi, un tie ir jāapkaro visaptveroši, tostarp atbalstot un veicinot brīvu un neatkarīgu pilsonisko sabiedrību, cilvēktiesību aizstāvjus un neatkarīgus plašsaziņas līdzekļus, demokrātisko procesu lielāku pārredzamību, digitālo līdzekļu lietošanas prasmi, iekļautību un pilsonisko izglītību kā nepieciešamu vidi un ilgtermiņa ieguldījumu demokrātijas noturībā un lai vērstos pret manipulējošu iejaukšanos, tostarp pret dezinformācijas kampaņām.
23. ES atzinīgi vērtē Eiropas Padomes nozīmīgo darbu, ko tā veic ar savu kompetenču atsaucēs satvaru demokrātiskai kultūrai, sniedzot palīdzību **izglītības** sistēmām gan formālā, gan neformālā kontekstā, sniedzot jauniešiem nepieciešamās kompetences cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma veicināšanai, kas papildina ES demokrātijas atbalstam veikto darbu. ES turpinās sadarboties ar Eiropas Padomi, popularizējot citus instrumentus un iniciatīvas, ar ko sekmē izglītību demokrātiska pilsoniskuma un cilvēktiesību jomā, cita starpā saistībā ar Eiropas Padomes daļējo vienošanos, kuras mērķis ir izveidot Observatoriju vēstures mācīšanai Eiropā. Valodu loma, valodas apzināšanās un daudzvalodu kompetence ieņem centrālo vietu labākai kultūru izpratnei, tādējādi veicinot demokrātiskas pilsonības attīstību valodu un kultūras ziņā dažādajā Eiropā. ES Padomes ieteikums (2019) par visaptverošu pieeju valodu mācīšanai un apguvei nodrošina satvaru pastiprinātai sadarbībai ar Eiropas Padomi un tās Eiropas Moderno valodu centru kvalitatīvas valodu mācīšanas jomā.

24. ES gūst lielu labumu no **Venēcijas komisijas speciālajām zināšanām par demokrātiju caur tiesībām**, tostarp savā ārējā darbībā, kur ES paļaujas uz Venēcijas komisijas zinātību, kas palīdz uzlabot konstitucionālos standartus un vēlēšanu tiesības. Venēcijas komisija palīdz arī tieslietu, pārvaldības un citos reformu procesos, jo īpaši kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs un Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) valstīs. ES cenšas panākt pastiprinātu sadarbību ar Venēcijas komisiju un tās sekretariātu, piemēram, vēlēšanu reformu veicināšanā, balstoties uz ES vēlēšanu novērošanas misiju ieteikumiem tādos reģionos kā Latīņamerika un Ziemeļāfrika.
25. **ES veicinās regulāras apmaiņas ar Venēcijas komisijas sekretariātu** jautājumos par vēlēšanu tiesību standartiem un kopīgi izskatīs, kādā veidā Venēcijas komisijas juridiskie atzinumi un ES vēlēšanu novērošanas misiju ieteikumi var būt savstarpēji pastipriņoši.
26. Sociālie mediji un vēlēšanu tehnoloģijas vēlēšanu procesiem un demokrātijai rada jaunas **izdevības, kā arī izaicinājumus**. ES veicinās Eiropas Padomes standartu un ieteikumu ievērošanu attiecībā uz vēlēšanu procesiem un demokrātiju. ES mudinās uz regulārām apmaiņām ar Eiropas Padomi, lai stiprinātu sadarbību standartu izstrādē un popularizēšanā attiecībā uz šiem jautājumiem, tostarp vēlēšanu procesu integritātes aizsardzību.
27. ES stiprinās dialogu un sadarbību ar Eiropas Padomi attiecībā uz iespējām stiprināt **pilsoniskās sabiedrības organizāciju** un valstu cilvēktiesību iestāžu lomu un jēgpilnu **līdzdalību** organizācijā saskaņā ar lēmumu, kas pieņemts Eiropas Padomes Ministru komitejas 129. sesijā (Helsinki, 2019. gada 14. un 15. maijs).
28. ES stiprinās dialogu un sadarbību ar Eiropas Padomi attiecībā uz to, lai **palielinātu sieviešu un jauniešu līdzdalību**, un viņu interešu pārstāvību sabiedriskajā un politiskajā dzīvē.

29. 2019. gada ES Padomes rezolūcija par ilgtspējīgas attīstības **kultūras dimensiju**³ tiks izmantota kā nozīmīgs satvars padziļinātai sadarbībai attiecībā uz kultūru un kultūras mantojumu. Eiropas Padomes Vispārējā konvencija par kultūras mantojuma vērtību sabiedrībai (Faru konvencija), Eiropas kultūras mantojuma dienas un Eiropas Padomes Paplašināts daļējais nolīgums par kultūras maršrutiem ir piemēri sadarbības virzieniem starp ES un Eiropas Padomi. ES arī turpmāk popularizēs Eiropas Padomes Konvenciju Nr. 221 par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar kultūras vērtībām (Nikosijas konvenciju) un veicinās Eiropas Padomes dalībvalstu pievienošanos tai.

III. TIESISKUMS

30. **ES ir divkāršojusi savu apņemšanos uzturēt tiesiskumu.** Tiesiskums ir priekšnoteikums demokrātijai un cilvēktiesību ievērošanai un pilnīgai baudīšanai. Eiropas Savienības kontekstā ir būtiski ar vienotā tirgus netraucētas darbības starpniecību nodrošināt Eiropas iedzīvotāju pārticību. Tiesiskuma apdraudējumi ir izaicinājums cilvēktiesībām un Eiropas Savienības darbības juridiskajam, politiskajam un ekonomiskajam pamatam. Paziņojumā "Tiesiskuma stiprināšana Savienībā: rīcības plāns"⁴ Komisija ir izklāstījusi trīs pīlāru pieeju – tiesiskuma kultūras veicināšana, tiesiskuma problēmu parādīšanās novēršana un iedarbīga reakcija situācijās, kad tās parādās. Lai stiprinātu preventīvos aspektus, Komisija ir paziņojusi par visaptveroša Eiropas mehānisma tiesiskumam izveidi – ar ES mēroga tvērumu un Eiropas Komisijas veiktu objektīvu ikgadēju ziņošanu. Uzraudzības pieeja būs vienāda visās ES dalībvalstīs. Uzraudzībā, ko veic saskaņā ar Eiropas tiesiskuma mehānismu, ņems vērā esošos Eiropas Padomes instrumentus un speciālās zināšanas šajā jomā.

³ [ST 13336/19.](#)

⁴ COM(2019) 343 final.

31. Šajā kontekstā Komisija cenšas panākt pastiprinātu sadarbību un Eiropas Padomi, tostarp ar Venēcijas komisiju, *GRECO* un Eiropas Padomes Tiesu sistēmas efektivitātes komisiju (*CEPEJ*). Eiropas Padome pēc Komisijas uzaicinājuma ir iecēlusi kontaktpersonu tiesiskuma kontaktpunktu tīklam, un Komisija cieši sadarbosies ar Eiropas Padomi, lai nodrošinātu to, ka darbs tiesiskuma jomā ir savstarpēji pastiprinošs un novērš nevajadzīgu dublēšanos. Lai sagatavotu gada ziņojumu, Eiropas Komisija iesaistīsies arī dialogā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, piemēram, ar Eiropas Tiesnešu konsultatīvo padomi un Eiropas Prokuroru konsultatīvo padomi. Venēcijas komisijas tiesiskuma kritēriju saraksts var palīdzēt konstatēt konkrētus riskus un trūkumus.
32. ES līdzdalība *GRECO* novērotāja statusā atvieglo kopīgo darbu ar Eiropas Padomi spēju veidošanā un īstenojot standartus, kas paredzēti tiesiskuma nostiprināšanai un cīņai pret korupciju, piemēram, trauksmes cēlēju aizsardzībai. ES turpinās ciešu sadarbību ar *GRECO* spēju veidošanā un standartu īstenošanā, lai stiprinātu cīņu pret korupciju.
33. Eiropas Padomes veiktais darbs jau ir palīdzējis uzlabot **krimināljustīcijas** reakciju Eiropas Savienībā, lai nepieļautu radikalizāciju, kas izraisa terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu, un lai teroristus likumpārkāpējus reintegrētu un rehabilitētu.
34. **Kibernoziedzības apkarošanas** jomā ES turpinās sadarbību Budapeštas konvencijas par kibernetiskajiem noziedzīgiem nodarījumiem un tās papildprotokolu ietvaros. Tā arī nodrošinās konsekvenci starp otro papildprotokolu, par ko notiek sarunas, un ES darbu, ar ko uzlabo pārrobežu piekļuvi elektroniskajiem pierādījumiem, kā arī popularizēs Budapeštas konvenciju kā starptautiskās sadarbības un spēju veidošanas satvaru.

35. ES apņemšanās veicināt tiesiskumu ietver arī **kandidātvalstis un potenciālās kandidātes, un ES kaimiņreģionu**, kur ES turpinās sadarbību ar Eiropas Padomi, lai sniegtu atbalstu tām valstīm, kuras veic būtiskas reformas un apmācību attiecībā uz justīciju, cīņu pret korupciju, cilvēktiesību veicināšanu un brīvu un neatkarīgu mediju un pilsoniskās sabiedrības lomu, un – attiecībā uz kandidātvalstīm un potenciālām kandidātvalstīm – pārraudzītu šajās jomās gūtos panākumus, vajadzības gadījumā/ ja tas ir relevanti, saskaņā ar pastiprinātu pievienošanās procesa metodiku.
-